

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

Şerq

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 71 (22.982)

18 aprel 2018-ci il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Naxçıvan Muxtar Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin yeni inzibati binası istifadəyə verildi

Aprəl 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin yeni inzibati binası istifadəyə verilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov açılışı bildirən lenti kəsmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin direktoru Bəhrüz Əsgərov çıxış edərək demişdir ki, muxtar respublikada yol infrastrukturunun idarəçiliyi sistemi böyük inkişaf yolu keçmiş, yol təsərrüfatının yenidən qurulması istiqamətində kompleks tədbirlər görülmüşdür. Müasir avadanlıqlarla təmin olunmuş yeni asfalt-beton zavodları, qum-çınqıl karxanaları və bitum anbarları istifadəyə verilmişdir. Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi və onun tabeliyində olan yol istismar idarələrinin maddi-texniki bazası möhkəmləndirilmiş, yol çəkilişində istifadə üçün 38 müxtəlif təyinatlı texnika alınmışdır. Yaradılan şərait muxtar respublikada keyfiyyətli avtomobil yollarının çəkilməsinə imkan verir. Bəhrüz Əsgərov agentliyin əməkdaşlarının iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasının göstərilən dövlət qayğısının daha bir ifadəsi olduğunu bildirmiş, yaradılan şəraitə görə kollektiv adından minnətdarlıq etmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov tədbirdə çıxış edərək demişdir: 2018-ci il fevralın 14-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədri tərəfindən müvafiq Fərmanı ilə Avtomobil Yolları Dövlət Şirkətinin bazasında Naxçıvan Muxtar Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi yaradılmışdır. Bu gün isə agentlik üçün ayrılan bina əsaslı yenidənqurma işlərindən sonra istifadəyə verilir.

Ali Məclisin Sədri bu münasibətlə Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin kollektivini təbrik etmiş və demişdir: Ölkəmizdə avtomobil yollarının çəkilişinə xüsusi diqqət yetirilir. Naxçıvan Muxtar Respublikasında da hər il 100 kilometrə yaxın yeni avtomobil yolları çəkilərək və müasir standartlar səviyyəsində yenidən qurularaq əhalinin istifadəsinə verilir. Bu il də muxtar respublikada avtomobil yollarının tikintisi davam etdirilir. Muxtar respublikada həm birinci dərəcəli yollar, həm də kənd yolları üçün layihələr hazırlanaraq tikinti işlərinə başlanmışdır.

Ali Məclisin Sədri demişdir: Yol tikintisi üçün, ilk növbədə, müasir avadanlıqlar, key-

fiyyətli asfalt materialı və mütəxəssislər olmalıdır. Bu gün istifadəyə verilən binada yol tikintisi sahəsində çalışan mütəxəssislər üçün lazımi iş şəraiti yaradılıb. Hazırda keyfiyyətli asfalt istehsalını həyata keçirmək üçün müasir asfalt zavodu qurulur. Həmçinin bu il yeni yol-tikinti texnikalarının alınması nəzərdə tutulur. Yaxşı iş şəraiti, müasir texnika və keyfiyyətli asfalt təminatı avtomobil yollarının keyfiyyətlə çəkilməsinə və uzun müddət istismarına imkan verəcəkdir.

Ali Məclisin Sədri qeyd etmişdir ki, bu gün Naxçıvan Muxtar Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin qarşısında duran əsas vəzifələr avtomobil yollarının, körpülərin və digər yol qurğularının layihələndirilməsi, tikintisi, saxlanması və yenidən qurulması işlərini həyata keçirməkdən ibarətdir. Həmçinin layihə və smeta sənədlərinin ekspertizası, görülən işlərin pasportlaşdırılması və istismarı da agentliyin qarşısında duran əsas vəzifələrdir. Ona görə də Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin kollektivi keyfiyyət amilinə xüsusi diqqət yetirməlidir ki, iş vaxtını çəkilməmiş yolların yenidən bərpasına deyil, yeni yolların tikintisinə sərf etsinlər. Qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün dövlətimiz tərəfindən lazımi işlər həyata keçirilir, vəsait ayrılır, yeni texnikalar alınır. Bütün bunlar da muxtar respublikada istənilən yol-tikinti işlərinin Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən

həyata keçirilməsinə imkan verəcəkdir. Agentliyin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi də məhz muxtar respublikada keyfiyyətli yolların çəkilməsinə hesablanıb. Ona görə də mütəxəssis hazırlığına diqqət yetirilməli, alınan

günbəgün artır. Bu da yeni avtomobil yollarının çəkilməsinə və tikinti işlərinin keyfiyyətlə yerinə yetirilməsinə zəruri edir", – deyən Ali Məclisin Sədri qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasında kollektivə uğurlar arzulamışdır.

Sonra binaya baxış olmuşdur. Məlumat verilmişdir ki, Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin yeni inzibati binası zirzəmi ilə birlikdə 4 mərtəbədəndən ibarətdir. Binada 21 iş otağı, 50 yerlik akt zalı, arxiv, anbar, 8 ehtiyat otaq və bufet yerləşir. Binada agentliyin apararı ilə yanaşı, "Signal" ixtisaslaşdırılmış layihə istehsalat qrupu üçün də iş şəraiti yaradılmışdır. İş otaqları kompüter dəstləri və digər avadanlıqlarla təmin olunmuşdur.

Binada istilik sistemi qurulmuş, həyətə abadlıq işləri aparılmış və 5 qaraj istifadəyə verilmişdir.

Ali Məclisin Sədri Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi üçün alınan yeni texnikalara baxmışdır. Bildirilmişdir ki, 2 ədəd "CAT" markalı qazıcı və yükləyici, 3 ədəd yol nişanları vuran avtomobil yol-tikinti işlərində yüksək iş göstəricilərinə malikdir. Yeni texnikalar Naxçıvan şəhərində, eləcə də muxtar respublikanın rayon və kəndlərində yol tikintisi zamanı is-

avadanlıqlar qorunmalı, onlardan səmərəli və uzun müddət istifadə olunmalı, tikinti işləri keyfiyyətlə aparılmalıdır.

"Bu gün ölkəmizdə, eyni zamanda muxtar respublikada əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasının nəticəsidir ki, avtomobillərin sayı

tifadə olunacaqdır.

Ali Məclisin Sədri yeni texnikalardan səmərəli istifadə olunması barədə tapşırıqlar vermişdir.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin mətbuat xidməti**

**AMEA Naxçıvan Bölməsində
fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev
lektoriyasının növbəti, sayca
78-ci məşğələsi "Ümummilli lider
Heydər Əliyev və Azərbaycan
Respublikasının təbiəti" mövzu-
suna həsr olunub.**

Tədbirdə bölmənin sədri, akademik İsmayıl Hacıyev ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan təbiətinə daim xüsusi önəm verdiyini söyləyib. O, dahi şəxsiyyətin ətraf mühitin mühafizəsi, ondan səmərəli istifadə edilməsi üçün müxtəlif illərdə qəbul etdiyi qanun və qərar-

"Ümummilli lider Heydər Əliyev və Azərbaycan Respublikasının təbiəti" mövzusunda məşğələ keçirilib

lardan, görkəmli dövlət xadiminin təşəbbüsü ilə ölkəmizdə qoruq və yasaqlıqların yaradılmasının əhəmiyyətindən danışılıb.

Lektoriyada "Ümummilli lider Heydər Əliyev və Azərbaycan Respublikasının təbiəti" mövzusunda məruzə ilə çıxış edən bölmənin Bioresurslar İnstitutunun direktoru, akademik Tariyel Talıbov bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci

illərdə respublikada həyata keçirilən qlobal təbiəti mühafizə tədbirlərinin təşəbbüskarı və təşkilatçısı olub. Həmin illərdə ekologiya, təbiəti mühafizə və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə dair çox mühüm 8 qanun və 32 qərar qəbul olunub. Dahi liderin ikinci dəfə hakimiyyətə gəlməsi ilə Azərbaycan təbiətinin qorunması, bərpası və zənginləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlər da-

vam etdirilib.

Akademik Naxçıvan Muxtar Respublikasının coğrafi mövqeyi, təbiəti, flora və faunası, mühafizə olunan təbiət əraziləri barədə də məlumat verib, son illərdə onların qorunması istiqamətində görülən məqsədyönlü tədbirlərdən danışılıb. Qeyd olunub ki, 1990-1993-cü illərdə – görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri

vəzifəsində olduğu dövrdə muxtar respublikada ilk dəfə olaraq imcəliklərə start verilmiş, yaşllaşdırma işlərinə bu kompleks yanaşma tədbirləri gözəl ənənəyə çevrilmişdir. Bioresurslar İnstitutunun direktoru məruzədə institutda təbiətin əsrarəngiz zənginliyinin öyrənilməsinə, onun mühafizəsinə dair tədqiqatların aparıldığını da diqqətə çatdırıb.

Sonda tədbir iştirakçılarının sualları cavablandırılıb.

**AMEA Naxçıvan Bölməsinin
İnformasiya şöbəsi**

Hər il aprelin 18-i Beynəlxalq Abidələr və Tarixi Yerlər Günü kimi qeyd olunur.

Ölkəmiz başər sivilizasiyasının ilkin meydana gəldiyi ərazilərdədir. Xalqımızın tarixi qədim yaşayış məskənlərində və çoxsaylı abidələrdə öz əksini tapıb. Əcdadlarımızın yadigarı olan abidələr Azərbaycan xalqının keçmişinin, qədim mədəniyyətinin göstəricisi, minilliklər boyu bu torpaqlarda yaşadıklarını sübut edən daş yaddaşdır.

“Tarix və mədəniyyət abidələri xalqın milli sərvətidir”, – deyənlər ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi hər iki dövrdə tarixi-mədəni irsimizin qorunub saxlanması üçün böyük işlər görülmüş, zəngin qanunvericilik bazası yaradılmışdır. 1995-ci ildə qəbul edilmiş Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında tarix və mədəniyyət abidələrini qorumaq hər bir şəxsin borcu kimi təsbit olunmuşdur. Bundan əlavə, 10 aprel 1998-ci ildə qəbul edilən “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununda abidələrin qorunmasının dövlət təminatı, onların əhəmiyyət dərəcələri, tədqiqi və mühafizəsi öz əksini tapmışdır.

Ümummilli liderimizin siyasi kursunun layiqli davamçısı ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə tarixi abidələrimizin bərpası, qorunması və tədqiqi mühüm tədbirlər sırasına çəkilmişdir. Bir sıra tarixi abidələrimiz YUNESKO-nun Dünya Mədəni İrs Siyahısına salınmışdır. Milli mədəni irsin qorunması istiqamətində aparılan islahatların davamı olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 27 dekabr tarixli Sərəncamı ilə “Daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin bərpası, qorunması, tarix və mədəniyyət qoruqlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi və inkişafına dair 2014-2020-ci illər üzrə Dövlət Pro-

18 aprel Beynəlxalq Abidələr və Tarixi Yerlər Günüdür

Muxtar respublikamızda tarixi-mədəni irsimiz qorunub yaşadılır

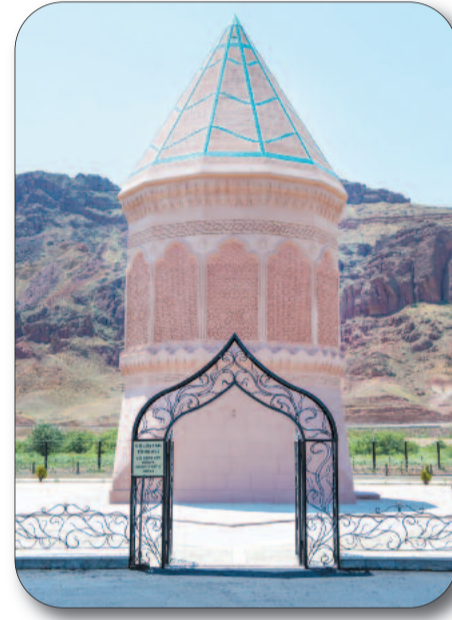
mənəbidir.

Naxçıvan ərazisində mövcud olan “Əshabi-Kəhf Ziyarətgahı” Dini-Mədəni Abidə Kompleksi, Qazma mağarası, Kilit mağarası, I Kültəpə, II Kültəpə, Şahtaxtı, Qızılburun, Gəmiqaya, Xaraba Gilan, Quyu lu dağ, Möminə xatın, Qarabağlar, Yusif Küseyir oğlu, Gülüstan türbələri, Əlincə qalası, Ovçular təpəsi, Oğlanqala, Xələc, Fərhad evi, Naxçıvanqala, tarixi təbiət abidələrindən – Haçadağ, Batabat, Duzdağ, Babək qalası, Dəvəboynu və başqa yüzlərlə abidə keçmişimizi bu günə daşıyan, maddi və mənəvi həyatımızın güz-

və bərpası istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin “Ordubad rayonundakı Gəmiqaya abidəsinin tədqiq edilməsi haqqında” 2001-ci il 26 aprel tarixli Sərəncamına uyğun olaraq Gəmiqaya rəsmləri elmi əsaslarla öyrənilmiş, bu mövzuda onlarla elmi məqalə və kitablar yazılmışdır. 2005-ci ildə Gəmiqaya abidəsinə beynəlxalq ekspedisiya təşkil edilmiş, Gəmiqaya ətrafındakı arxeoloji abidələrdə tədqiqatlar aparılaraq etnoqrafik, folklor və onomastik materiallar toplanmışdır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin “Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisindəki tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması və pasportlaşdırılması işinin təşkili haqqında” 2005-ci il 6 dekabr tarixli Sərəncamı ilə muxtar respublika ərazisindəki tarix və mədəniyyət abidələrinin tədqiqinə stimül vermiş, bu dövrdə 1200-dən çox abidə qeydə alınaraq pasportlaşdırılmışdır.

Abidələr təkcə tarixin yaddaşı və yadigarları deyil, eyni zamanda maddi-mədəniyyət nümunələridir. Ona görə də onların qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması olduqca vacibdir. Son illər qədim diyarımızda 60-dan çox abidəyə ikinci həyat verilmiş, Möminə xatın türbəsi konservasiya edilmiş, “Əshabi-Kəhf Ziyarətgahı” Dini-Mədəni Abidə Kompleksində əsaslı təmir işləri aparılmış, Yusif Küseyir oğlu türbəsi və Nuh Peyğəmbərin məzarüstü türbəsi, imamzadələr, muxtar respublika ərazisindəki qədim hamamlar və buxanalar, “Came” məscidi, Zaviyə mədrəsəsi, Xan sarayı, Aza körpüsü, Qeysəriyyə, Naxçıvanqala və digər tarixi abidələr əsaslı bərpa olunmuşdur. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali

Məclisi Sədrinin 2006-cı ildə “Nuh peyğəmbərin Naxçıvan şəhərindəki məzarüstü türbəsinin bərpa edilməsi haqqında”, 2010-cu ildə “Xan Sarayı” Dövlət Tarix-Memarlıq Muzeyinin yaradılması haqqında”, 2013-cü ildə “Naxçıvanqala” Tarix-Memarlıq Muzey Kompleksinin yaradılması haqqında”, 2014-cü ildə “Culfa rayonundakı “Əlincəqala”

tarixi abidəsinin bərpa edilməsi haqqında”, 2015-ci ildə “Gülüstan türbəsinin bərpası və tədqiq olunması haqqında”, 2016-cı ildə “Qarabağlar Türbə Kompleksinin bərpası və tədqiq olunması haqqında” imzaladığı sərəncamlar da tariximizin və mədəni irsimizin öyrənilməsi, təbliği baxımından mühüm əhəmiyyətə malik olan dövlət sənədləridir.

Hazırda Kəngərli rayonunda XII-XIV əsrlərə aid Qarabağlar Türbə Kompleksində, Şərur rayonunun Yengicə kəndində XVIII-XIX əsrlərə aid Şorq hamamının bərpası davam etdirilir. Babək rayonunun Nehrəm kəndində XVIII əsrin yadigarı olan İmamzadənin və Naxçıvan şəhərində XVIII əsrə aid İmamzadə Kompleksinin bərpası başa çatdırılıb. Bundan başqa, son illərdə qədim diyarımızda möhtəşəm türk-islam memarlığı abidələri olan məscidlər inşa olunaraq istifadəyə verilmişdir.

Muxtar respublikada abidələrimizin tədqiqi və beynəlxalq miqyasda təbliği istiqamətində də ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. 1996-cı ildə “Uluslararası qaynaqlarda Naxçıvan”, 2009-cu ildə “Nuh peyğəmbər: dünya tufanı və Naxçıvan”, 2011-ci

ildə “Naxçıvan: ilk yaşayış və şəhərsalma yeri kimi”, 2012-ci ildə “Naxçıvan: ilkin şəhər və Duzdağ”, 2016-cı ildə “Naxçıvan qalaları: tarixdə və günümüzdə” mövzularında beynəlxalq simpoziumların və konfransların keçirilməsi, bu mənada, mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu simpoziumlar alimlərimizin xarici ölkələrin aparıcı elmi müəssisə və mütəxəssislərinin iştirakı ilə Naxçıvan tarixinə, arxeologiyasına, etnoqrafiyasına və folkloruna dair tədqiqatlar aparmasına, ekspedisiyaların təşkil olunmasına, müxtəlif mövzularda kitab, monoqrafiya, dərslik və elmi məqalələrin nəşr edilməsinə əsaslı tökün vermiş, beşminillik tarixi əhatə edən Naxçıvan şəhər mədəniyyəti tədqiqat mövzusunda çevrilmişdir. Muxtar respublikada aparılan arxeoloji ekspedisiyalarda ABŞ, Fransa, Türkiyə, Macarıstan və başqa ölkələrin arxeoloqları iştirak edirlər. Muxtar respublikamızdakı abidələrin öyrənilməsi və təbliği sahəsində də əhəmiyyətli işlər görülür. 2008-ci ildə “Naxçıvan Abidələri Ensiklopediyası”nın nəşr edilməsi təkcə Naxçıvanın deyil, bütövlükdə, Azərbaycanın mədəniyyət tarixində mühüm hadisədir. Ensiklopediya Naxçıvan abidələrinin öyrənilməsi baxımından əvəzolunmaz elmi mənbədir. Son illər nəşr olunan “Naxçıvan tarixi atlası”, “Nuh Peyğəmbər: dünya tufanı və Naxçıvan”, “Naxçıvanda arxeoloji tədqiqatlar”, “Naxçıvan tarixi” çoxcildliyi, “Gülüstan türbəsi”, “Əlincəqala”, “Dədə Qorqud yurdu Naxçıvan: tarixi-coğrafi və etnoqrafik atlas”, “Naxçıvan - türk-islam mədəniyyəti abidələri” və başqa çoxsaylı kitablar bu sahədə görülmüş işlərin ardıcılığını göstərir.

Naxçıvanın abidələri bu qədim yurdun tarixi keçmişini özündə yaşatmaqla bərabər, həm də müasir dövrdə turizm potensialının artmasında əhəmiyyətli rol oynayır. Bu gün Naxçıvan tarixi abidələr və görməli yerlər baxımından səyahət turizminin ən ideal məkanlarındanındır. Muxtar respublikaya səfər edən hər bir turist buradan xoş təəssüratla ayrılır.

Hər bir xalqın qədimliyi onun abidələrində yaşayır. Abidələr xalqı, xalq isə abidələri yaşadır. Tarixi-mədəni irsimizi qorumaq isə hər birimizin borcudur. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibovun dediyi kimi: “Hər bir yerin tarixi yalnız kitablarda deyil, onun torpağında, tikililərində, abidələrində yaşayır. Tarixini, Vətəninə sevmən insanlar abidələri qoruyub gələcək nəsillərə ötürməlidir. Hər birimiz tariximizlə qürur hissi keçirməli, bütün dünyaya göstərməliyik ki, ulu babalarımız, əcdadlarımız belə zəngin tarixə malik olublar”.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin mətbuat xidməti

qramı təsdiq edilmişdir.

Naxçıvan xalqımızın tarixi keçmişini parlaq şəkildə əks etdirən mağaralar, yaşayış yerləri, möhtəşəm qalalar, qayaüstü rəsmlər, daş qoç heykəlləri və türbələr zəngindir. Qayaüstü təsvirlərin qeydə alındığı Gəmiqaya abidəsi Naxçıvanın ən qədim dövr incəsənətinin, mənəvi və maddi mədəniyyətinin canlı ensiklopediyasıdır. Gəmiqayanın 1500-ə qədər qayaüstü rəsmləri, müxtəlif kompozisiyalı təsvirlərlə birlikdə həndəsi işarələri, piktoqrafik yazıları insan təfəkkürünün, estetik baxışlarının, dünyagörüşünün, təsəvvürlərinin bu günə çatdırılması baxımından əvəzsiz

güsü rolunu oynayan sənət və təbiət inciləridir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanın siyasi, iqtisadi, mədəni və elmi həyatında özünəməxsus rol oynayan Naxçıvanın hər daşının, hər qayasının tarixin canlı şahidi olduğunu bildirərək deyirdi: **“Naxçıvan Azərbaycan xalqının qədim tarixini əks etdirən müqəddəs bir torpaqdır. Naxçıvan Azərbaycan xalqının tarixini əks etdirən abidələri özündə cəmləşdirən bir diyardır”.**

Bu gün dünyanın ən qədim insan məskənlərindən biri olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması

